

Główny Urząd Statystyczny
Central Statistical Office

Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Statistical Office in Rzeszów

**Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej
na obszarach przygranicznych przy zewnętrznej granicy
Unii Europejskiej na terenie Polski w 2013 roku**

***Structural changes of groups of entities of the national economy
located in the border area by the external border
of the European Union in Poland in 2013***

Informacje i opracowania
statystyczne

*Statistical information
and elaborations*

**Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej
na obszarach przygranicznych przy zewnętrznej granicy
Unii Europejskiej na terenie Polski w 2013 roku**

***Structural changes of groups of entities of the national economy
located in the border area by the external border
of the European Union in Poland in 2013***

Opracowanie:

Preparation:

Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

*Centre of Transborder Areas Surveys and Statistics for Euroregions
Statistical Office in Rzeszów*

Publikację przygotowano we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Białymstoku, Gdańsku,
Lublinie, Olsztynie i Warszawie

*Publication has been prepared in cooperation with the Statistical Offices in Białystok, Gdańsk, Lublin,
Olsztyn and Warszawa*

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych GUS

When publishing CSO data please indicate source

ISBN 978-83-7406-201-5

<p>GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa tel.: +48 22 6083000 http://stat.gov.pl/</p>	<p>URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów tel.: +48 17 8535210 e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl http://rzeszow.stat.gov.pl/</p>
---	---

PRZEDMOWA

W ramach monitoringu zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na obszarach przygranicznych przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski – Urząd Statystyczny w Rzeszowie przygotował kolejną publikację poświęconą podmiotom gospodarki narodowej.

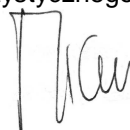
Źródłem publikowanych danych jest krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej REGON. W opracowaniu zaprezentowano dane o podmiotach gospodarki narodowej w latach 2012-2013 według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, wybranych form organizacyjno-prawnych oraz przewidywanej liczby pracujących. Informacje podano w przekroju województw, powiatów i gmin znajdujących się w strefie przygranicznej przy wschodniej granicy Polski oraz obszarów położonych przy poszczególnych odcinkach zewnętrznej granicy, tzn. z Rosją, Białorusią i Ukrainą. Wybrane dane zaprezentowano na tle kraju.

W aneksie przedstawiono dane za lata 2009-2013 według województw i stref przy poszczególnych odcinkach granicy.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, wraz ze słownikiem podstawowych pojęć, komentarza analitycznego wzbogaconego grafiką oraz części tabelarycznej.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację, mam nadzieję, że będzie przydatna dla osób i instytucji zainteresowanych prezentowaną tematyką.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

Rzeszów, maj 2014 r.

PREFACE

As a part of monitoring of socio-economic phenomena and processes occurring in the border area by the external border of the European Union in Poland, Statistical Office in Rzeszów has prepared a subsequent publication devoted to entities of the national economy.

The source of the published data is the National Official Business Register REGON. The study presents data on entities of the national economy in 2012-2013 according to Polish Classification of Activities (PKD), selected organizational and legal forms and the expected number of employed persons. The information was given by voivodships, powiats and gminas located in the border area of Polish eastern border as well as areas located by individual border sections, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine. Selected data were presented in comparison with the country.

The appendix includes data for the years 2009-2013 by voivodships and areas by individual sections of the border.

The publication consists of methodological notes with glossary of selected terms, analytical commentary enriched with graphics and tabular part.

Presenting this publication, I hope that it will prove to be a useful source of information both for institutions and individuals interested in the presented subject matter.

*Director
of the Statistical Office in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, May 2014

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Nr No.	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3/4
Objaśnienia znaków umownych. Waż- niejsze skróty	<i>Symbols. Major abbreviations</i>	x	6
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	7
Ogólna charakterystyka strefy przygra- nicznej	<i>General description of the border area</i>	x	16
Charakterystyka podmiotów gospodarki narodowej w strefie przygranicznej	<i>Description of the entities of the national economy in the border area</i>	x	18
MAPY	MAPS		
Strefa przygraniczna przy zewnętrznej gra- nicy Unii Europejskiej na terenie Polski ..	<i>Border area by the European Union's external border on the territory of Poland</i>	1	17
Podmioty gospodarki narodowej w 2013 r.	<i>Entities of the national economy in 2013</i>	2	23
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w 2013 r.	<i>Natural persons conducting economic activity in 2013</i>	3	24
Spółki handlowe w 2013 r.	<i>Commercial companies in 2013</i>	4	25
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego w 2013 r.	<i>Commercial companies with foreign capital participation in 2013</i>	5	26
TABLICE	TABLES		Nr No.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sektorów własności i wy- branych form prawnych (2012, 2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by ownership sectors and selected legal forms (2012, 2013)</i>		1
Spółki handlowe w rejestrze REGON według wybranych form prawnych (2012, 2013)	<i>Commercial companies in the REGON register by selected legal forms (2012, 2013)</i>		2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według wybranych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (2012, 2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by selected sections of the Polish Classification of Activities (2012, 2013)</i>		3
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wpisane do rejestru REGON według wybranych sekcji Polskiej Klasyfi- kacji Działalności (2012, 2013)	<i>Natural persons conducting economic activi- ty recorded in the REGON register by se- lected sections of the Polish Classification of Activities (2012, 2013)</i>		4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według przewidywanej liczby pra- cujących (2012, 2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by the expected number of employed persons (2012, 2013)</i>		5

ANEKS	ANNEX	Nr No.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2009-2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2009-2013) .....</i>	1(6)
Spółki handlowe w rejestrze REGON (2009-2013)	<i>Commercial companies in the REGON register (2009-2013) .....</i>	2(7)
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według wybranych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (2009-2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by selected sections of the Polish Classification of Activities (2009-2013) .....</i>	3(8)
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wpisane do rejestru REGON (2009-2013)	<i>Natural persons conducting economic activity recorded in the REGON register (2009-2013) .....</i>	4(9)
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według przewidywanej liczby pracujących (2009-2013)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by the expected number of employed persons (2009-2013) .....</i>	5(10)

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach metodycznych do publikacji na str. 11.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the methodological notes to the publication on page 11.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” *indicates that not all elements of the sum are given.*
- Comma (,) – *used in figures represents the decimal point.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	tabl.	= tablica
<i>thous.</i>	= <i>thousand</i>		<i>table</i>
mln	= milion	cd.	= ciąg dalszy
	<i>million</i>	<i>cont.</i>	<i>continued</i>
km	= kilometr	dok.	= dokończenie
	<i>kilometre</i>	<i>cont.</i>	<i>continued</i>
km ²	= kilometr kwadratowy	poz.	= pozycja
	<i>square kilometre</i>		<i>item</i>
		PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
			<i>Polish Classification of Activities</i>

UWAGI METODYCZNE

Strefa przygraniczna zdelimitowana została na podstawie umów o zasadach małego ruchu granicznego zawartych między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a:

- Gabinetem Ministrów Ukrainy, która weszła w życie 1 lipca 2009 r.,¹
- Rządem Republiki Białorusi, podpisanej 12 lutego 2010 r.,²
- Rządem Federacji Rosyjskiej, która weszła w życie 27 lipca 2012 r.³

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. **strefa przygraniczna** to obszar, który nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej.⁴ Strefa przygraniczna obejmuje także obszary wymienione w załączniku do Rozpo-

METHODOLOGICAL NOTES

Border area was delimited under the terms of the agreements on rules of local border traffic between the Government of the Republic of Poland and:

- the Cabinet of Ministers of Ukraine, which came into force on 1 July 2009,¹*
- the Government of the Belarus Republic signed on 12 February 2010,²*
- the Government of the Russian Federation which came into force on 27 July 2012.³*

*According to Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 a **border area** is an area that extends no more than 30 kilometers from the border. The local administrative units which are to be considered as the border area shall be determined by the states concerned in their bilateral agreements. If part of any such unit lies between 30 and 50 kilometers from the border line, it shall nevertheless be considered as part of the border area.⁴ Border area includes also the areas listed in the Annex to the Regulation of the European Par-*

---

¹ Ustawa z dnia 6 marca 2009 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (DzU z 2009 r. nr 66, poz. 555).

Law of 6 March 2009 on the ratification of the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on rules on local border traffic, signed in Kiev 28 March 2008, and the Protocol between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine signed in Warsaw 22 December 2008 amending the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on rules on local border traffic, signed in Kiev 28 March 2008 (Journal of Laws of 2009, No. 66, item 555).

² Ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Warszawie dnia 12 lutego 2010 roku (DzU z 2010 r. nr 122, poz. 823). Umowa wymaga ratyfikacji przez stronę białoruską.

Law of 20 May 2010 on the ratification of the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Belarus on rules on local border traffic, signed in Warsaw 12 February 2010 (Journal of Laws of 2010, No. 122, item 823). The agreement requires ratification by the Belarusian side.

³ Ustawa z dnia 16 marca 2012 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Moskwie dnia 14 grudnia 2011 r. (DzU z 2012 r., poz. 498).

Law of 16 March 2012 on the ratification of the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Russian Federation on rules on local border traffic, signed in Moscow 14 December 2011 (Journal of Laws of 2012, item 498).

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Ur. UE nr L 405 z dnia 30 grudnia 2006 r.), z późn. zm.

Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention. (Official Journal of the European Union L 405 of 30 December 2006), with later amendments.

rządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r.⁵

Gmina przygraniczna to gmina położona w strefie przygranicznej.

Powiat przygraniczny to powiat, którego przynajmniej jedna gmina położona jest w strefie przygranicznej.

W województwie lubelskim 16 gmin (w 4 powiatach) znajduje się w strefie zarówno przy granicy polsko-białoruskiej, jak i polsko-ukraińskiej. Przy charakterystyce danego obszaru przygranicznego gminy te (i powiaty) ujmowane są jeden raz.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, prowadzony jest przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru REGON określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (DzU z 2012 r., poz. 591, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (DzU nr 69, poz. 763, z późn. zm.).

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz zgłoszone przez jednostkę prawną jednostki lokalne. Od 31 marca 2009 r. grupa osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru REGON została poszerzo-

liament and of the Council (EU) No 1342/2011 of 13 December 2011.⁵

A border gmina is a gmina located in the border area.

A border powiat is a powiat with at least one gmina located in the border area.

In Lubelskie voivodship 16 gminas (in 4 powiats) are located in the common border area, that is, by the Polish-Belarusian as well as the Polish-Ukrainian border. These gminas (and powiats) are presented once when describing a given border area.

National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON is held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws of 2012, item 591 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 July 1999 on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments).

The following entities of the national economy (hereinafter referred to as legal entities) are entered into the REGON register: legal persons, organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and local entities entered by their legal entity. From 31 March 2009, a group of natural persons subject to registration in REGON was extended to natural persons con-

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1931/2006 w odniesieniu do włączenia obwodu kaliningradzkiego i niektórych powiatów polskich do obszaru uznawanego za strefę przygraniczną (Dz.Urz. UE nr L 347 z dnia 30 grudnia 2011 r.).

Regulation (EU) No 1342/2011 of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 amending Regulation (EC) No 1931/2006 as regards the inclusion of the Kaliningrad oblast and certain Polish administrative districts in the eligible border area (Official Journal of the European Union L 347 of 30 December 2011).

na o osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą jako wspólnicy spółki cywilnej.

Rejestr REGON jest bieżąco uaktualniany na podstawie wniosków zgłaszanych przez jednostki prawne. Od 1 lipca 2011 r. aktualizacja informacji wpisywanych do rejestru REGON dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, podlegających wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, prowadzona jest na podstawie danych z wniosków o wpis do CEIDG przesyłanych do GUS na podstawie art. 28 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2010 r. DzU nr 220, poz. 1447, z późn. zm.). Od 1 sierpnia 2012 r. złożenie wniosku o wpis do rejestru REGON, zmianę cech objętych wpisem oraz skreślenie z rejestru REGON dla przedszkoli, szkół, placówek i innych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (DzU z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) i ich zespołów – następuje na podstawie przepisów ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (DzU nr 139, poz. 814, z późn. zm.). Informacje o ww. podmiotach przekazywane są przez podmiot zobowiązany (jednostki samorządu terytorialnego lub właściwi ministrowie) do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), a następnie dane powyższe przekazywane są z bazy danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO) do rejestru REGON. Przekazanie danych do RSPO przez podmiot zobowiązany jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON, zmianę cech objętych wpisem lub skreślenie z rejestru REGON.

Dane zamieszczone w publikacji podano **w każdorazowym podziale administracyjnym kraju** oraz zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym jednostek gospodarki narodowej.

ducting economic activity as partners in a civil law partnership.

REGON register is being updated on the basis of applications from legal entities. Since 1 July 2011, the information in the REGON register for natural persons conducting economic activity subject to registration in Central Register and Information on Economic Activity, has been updated on the basis of data from applications for entry into CEIDG sent to the CSO on the basis of art. 28 of the Act of 2 July 2004 on freedom of economic activity (uniform text Journal of Laws of 2010 No. 220, item 1447, with later amendments). From 1 August 2012, an application for the registration in the REGON register, change of the characteristics of the entry and deletion from the REGON register for nursery schools, schools and other organizational units specified in art. 2 of the Act of 7 September 1991 on the system of education (Journal of Laws of 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and their teams is made on the basis of the Act of 15 April 2011 on the system of educational information (Journal of Laws No. 139, item 814, with later amendments). Information about the above entities shall be submitted by the entity obliged (self-government entities or relevant ministers) to the Register of Schools and Educational Institutions (RSPO), then these data are transferred from the database of the System of Educational Information (SIO) to the REGON register. The transfer of data to the RSPO by the entity obliged is equivalent to submitting an application for entry of a school or educational institution in the REGON register, change of the characteristics of the entry or deletion from the REGON register.

*Data in the publication are presented according to **the administrative division of the country in a given period** as well as in accordance with the respective organizational status of units of the national economy.*

W tablicach zawierających informacje w podziale na miasta i wieś, przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa (gminy).

Dane prezentuje się:

1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (DzU nr 251, poz. 1885, z późn. zm.), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

Dane prezentowane w publikacji nie obejmują osób prowadzących indywidualne gospo-

In the tables containing information divided into urban areas and rural areas, the term “urban areas” is understood as areas located within the administrative borders of these units, while the term “rural areas” is understood as the remaining territory of the voivodship (gmina).

Data are presented:

1) according to the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

The item “Industry” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

*2) according to **ownership sectors**:*

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

Data presented in this publication do not include persons tending private farms in agri-

darstwa w rolnictwie oraz jednostek lokalnych, tzn. zakładów, oddziałów, filii utworzonych przez jednostki prawne.

Dane w publikacji prezentowane są według stanu w dniu 31 XII.

W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

SŁOWNIK POJĘĆ

Podmiot gospodarki narodowej – osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem **jednostki prawnej**. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne.

Spółka handlowa – spółka, której utworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwią-

culture and local entities, i.e. companies, affiliates, subsidiaries set up by the legal entities.

Data in this publication are presented as of 31 XII.

The names of some NACE rev. 2 classification levels used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names is given below:

DICTIONARY OF SELECTED TERMS

Entity of the national economy – a legal person, a organizational entity without legal personality and a natural person conducting economic activity. In the REGON system the term entity of the national economic is identical to the term **legal entity**. The fact of having legal personality is not a criterion for defining the entity as a legal entity.

Natural person conducting economic activity – in the REGON register it is a natural person who is an entrepreneur in the understanding of the act of 2 July 2004 on freedom of economic activity and other natural person managing an economic activity on his/her own with the aim of gaining profits, as well as a natural person managing an individual farm.

Commercial company – a company whose creation, organization, functioning, ter-

zywanie, łączenie, podział, przekształcenie reguluje Kodeks spółek handlowych. Spółki handlowe dzielą się na osobowe (jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Mają one obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka akcyjna – spółka kapitałowa, będąca osobą prawną, która działa opierając się na kapitale zakładowym podzielonym na akcje. Akcja poza tym, że jest udziałem (ułankiem) w kapitale zakładowym, ogółem praw i obowiązków akcjonariusza, wynikającym z jego uczestnictwa w spółce, jest papierem wartościowym. Spółka akcyjna może powstać w każdym celu dozwolonym przez prawo.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – spółka handlowa o kapitałowym charakterze, mająca osobowość prawną, działająca w oparciu o kapitał zakładowy podzielony na udziały, ponosząca odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki. Spółka z o.o. może być utworzona w każdym celu dozwolonym przez prawo. Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki, ale ponoszą ryzyko wniesionymi do spółki wkładami.

Spółka partnerska – spółka osobowa tworzona przez wspólników tylko w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Wspólnikami, zwanymi w spółce partnerskiej partnerami, mogą być tylko osoby fizyczne uprawnione do wykonywania wolnych zawodów takich jak np. adwokat, aptekarz, architekt, lekarz. Partnerzy ponoszą odpowiedzialność za ogólne – niezwiązane z wykonywaniem wolnych zawodów – zobowiązania spółki (np. remont lokalu). Odpowiedzialność partnerów jest w tych ostatnich przypadkach odpowiedzialnością nieograniczoną, osobistą, solidarną i subsydiarną. Partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce, jak również za zobowiązania spółki będące następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych

mination, merging, division, transformation are regulated by the Code of commercial companies. Commercial companies are divided into partnerships (unlimited companies, partnerships, limited-liability partnerships, limited joint-stock partnerships) and capital companies (joint-stock companies, limited liability companies). They are obliged to obtain a record in the National Court Register.

Joint-stock company – a capital company which is a legal person based on the initial capital divided into stocks. A stock, in addition to being a share (a fraction) in the initial capital, the entirety of rights and obligations of a shareholder resulting from his/her participation in the company, is a security. A joint-stock company can be created for any lawful purpose.

Limited liability company – a commercial company of a capital character which has legal personality operating on the basis of the initial capital divided into shares, bearing responsibility with its all property for financial liabilities of the company. A limited liability company can be created for any lawful purpose. Partners are not responsible for the liabilities of the company, but they bear the risk of contributions which were brought into the company.

Professional partnership – a partnership created by associates only for the purpose of practising a free profession in a partnership managing an enterprise within its own company. Associates, who are called partners, in a professional partnership, can only be natural persons entitled to practise free professions such as: a lawyer, a pharmacist, a doctor. Partners bear responsibility for general – unrelated to the practising of free professions – financial liabilities of the partnership (e.g. redecoration of a dwelling). The responsibility of partners is in these cases unlimited, personal, joint and several, and a subsidiary one. A partner does not bear responsibility for the financial liabilities of the partnership in relation to practising by

przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki.

Spółka jawna – spółka osobowa prowadząca pod własną firmą przedsiębiorstwo zarobkowe, niebędąca inną spółką handlową. Wspólnikiem w spółce mogą być osoby fizyczne, osoby prawne, a także inne handlowe spółki osobowe. Spółka jawna ponosi odpowiedzialność za własne zobowiązania i nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania wspólników. Z kolei wspólnicy ponoszą solidarną i subsydiarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia, całym swoim majątkiem. Solidarność zobowiązania oznacza, że każdy ze wspólników z innymi wspólnikami wespół ze spółką odpowiada za całość długu. W przypadku spełnienia świadczenia przez któregoś ze wspólników lub niektórych z nich, albo wszystkich, ale nie w częściach równych, przysługuje im wzajemne prawo do rozliczeń regresowych. Subsydiarność oznacza, że wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika, w przypadku gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.

Spółka komandytowa – spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki, co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona. Wspólnikami mogą być osoby fizyczne, osoby prawne i inne podmioty mające zdolność prawną. Odpowiedzialność komplementariusza jest odpowiedzialnością osobistą, nieograniczoną, solidarną i subsydiarną. Odpowiedzialność komandytariusza jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej.

Spółka komandytowo-akcyjna – spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec

other partners a free profession in the partnership, or for liabilities of the partnership which result from actions or abandonments of people employed by the partnership on the basis of a contract of employment or other legal relationship who were subject to management of other partner while rendering services related to the subject of the partnership activity.

Unlimited partnership – *a partnership managing under its own auspices a financial enterprise which is not another commercial company. A partner in the company can be natural persons, legal persons, or other commercial partnerships. An unlimited partnership bears responsibility for its own liabilities and does not bear responsibility for the liabilities of partners. On the other hand, partners bear joint, several and subsidiary responsibility for the liabilities of the company which is unlimited with all its property. Joint and several liability means that each partner, with other partners, together with the company, is responsible for the entirety of the financial liability. In case of paying for the liability by any of the partners, or some of them, or all of them, but not in equal parts, they are entitled to a mutual right to retrospective claims. Subsidiarity means that the company's creditors can perform distraining proceedings on the property of a partner, in case distraining on the property of the company proves to be ineffective.*

Limited partnership – *a partnership which aims at managing an enterprise under its own auspices in which at least one of the partners has unlimited responsibility (general partner) for financial liabilities of the company before creditors, and the liability of at least one of the partners (limited partner) is limited. Partners can be natural persons, legal persons and other entities which have legal capacity. The liability of the general partner is personal, unlimited, joint and several and subsidiary. The responsibility of the limited partner is limited to the comandite sum.*

Joint-stock limited partnership – *a partnership which aims at managing an enterprise under its own auspices in which at least one of*

wierzycieli za zobowiązania spółki, co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem. Spółka komandytowo-akcyjna jest konstrukcją zawierającą w istocie elementy spółki jawnej i akcyjnej. Odpowiedzialność komplementariusza jest odpowiedzialnością nieograniczoną, osobistą, solidarną i subsydiarną. Komplementariuszem mogą być osoby prawne, spółki osobowe oraz osoby fizyczne. Akcjonariuszem może być osoba prawna, handlowa spółka osobowa, osoba fizyczna. Nie może nim być spółka cywilna. Akcjonariusz nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki, ale ponosi ryzyko majątkowe związane z wnoszonymi do spółki wkładami.

Spółka (akcyjna, z o.o.) z udziałem kapitału: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, samorządu terytorialnego, krajowych osób fizycznych lub prywatnych osób prawnych, zagranicznych osób prawnych lub fizycznych – spółka prawa handlowego, w której przynajmniej jedna akcja (udział) należy odpowiednio: do Skarbu Państwa, państwowej osoby prawnej, samorządu terytorialnego, krajowej osoby fizycznej lub prywatnej osoby prawnej, osoby fizycznej zagranicznej lub zagranicznej osoby prawnej.

Spółka cywilna – stosunek zobowiązaniowy łączący strony (wspólników), przez który wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Wkłady wspólników mogą przybrać różne formy, ale muszą mieć wartość majątkową. Spółka ta jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa nie przyznała zdolności prawnej, a zatem nie jest podmiotem prawa. Przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej są wspólnicy spółki cywilnej. Spółka cywilna podlega wpisowi do rejestru REGON.

Spółdzielnia – dobrowolne zrzeszenie nieograniczonej liczby osób, o zmiennym skła-

the partners has unlimited responsibility (general partner) for the financial liabilities of the company before creditors, and at least one of the partners is a shareholder. Joint-stock limited partnership is a structure which contains elements of an unlimited company and a joint-stock company. The responsibility of the general partner is unlimited, personal, joint, several and subsidiary. The general partner can be legal persons, partnerships, as well as natural persons. The shareholder can be a legal person, a commercial partnership, a natural person. A general partnership cannot be a civil law partnership. The shareholder is not responsible for the financial liabilities of the partnership, but bears the property risk related to contributions which were brought into the company.

Company (joint-stock, limited liability) with a share of the capital held by: the State Treasury, state legal persons, territorial self-government, domestic natural persons or private natural persons, foreign legal or natural persons – a commercial company and partnership in which at least one stock (share) belongs to the State Treasury, a state legal person, a territorial self-government, a domestic natural person or a private natural person, or a foreign legal or natural person.

Civil law partnership – a liability relationship joining parties (partners), through which partners are obliged to pursue achievement of a common economic aim by acting in a prescribed manner, especially by contributions. Contributions of partners can come in different forms, but they must have a property value. Such a partnership is an organizational entity without legal personality and whose legal capacity was not granted by an act, and therefore is not a legal entity. Entrepreneurs in the understanding of regulations on economic activity are the partners in a civil law partnership. A civil law partnership is subject to the REGON register.

Co-operative – a voluntary association of an unlimited number of people, with changea-

dzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą i może również prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną. Podstawą prawną działania jest ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, inne ustawy oraz zarejestrowany statut. Spółdzielnia nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania jej do Krajowego Rejestru Sądowego.

Fundacja – osoba prawna, której działalność oparta jest na majątku przekazanym przez założyciela-fundatora (osoby fizyczne niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania bądź osoby prawne mające siedziby w Polsce lub za granicą) i bieżących wpłatach (dotacjach), ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami. Fundacja działa na podstawie ustawy z 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach i statutu. Uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

Stowarzyszenie – dobrowolne, samorządne, trwałe zrzeszenie o celach niezarobkowych, które samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawionym praw publicznych. Podstawą prawną działania jest ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach oraz statut. Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego. Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej.

ble personnel and a changeable share fund, which in the interests of its members manages common economic activity and can also run social and educational activities. The legal basis of operation is the Act of 16 September 1982, co-operative law, other Acts and a registered statute. A co-operative acquires legal personality at the moment of registering it in the National Court Register.

Foundation – a legal person whose activity is based on the property transferred by the founder-endower (a natural person irrespective of his/her citizenship or place of residence, or legal persons with their head offices in Poland or abroad) and current payment (donations), established for the fulfilment of aims socially and economically useful, which are, in accordance with the basic interests of the Republic of Poland, especially: health care, development of the economy and science, education, culture and arts, social relief and welfare, environmental protection, and monument protection. A foundation operates on the basis of the Act of 6 April 1984 on foundations and a statute. It acquires legal personality at the moment of registering in the National Court Register.

Association – a voluntary, self-governed association with non-profit aims which determines its aims, action programmes and organizational structures independently, and establishes internal acts regarding its activity. The right to create associations is granted to citizens of Poland who have full legal capacity and who are not deprived of public rights. The legal basis of operation is the Act of 7 April 1989. Law on associations, and statute. An association acquires legal personality and can start its activity at the moment of registering in the National Court Register. A simplified form of association is a common association without legal personality.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STREFY PRZYGRANICZNEJ

Zewnętrzna granica Unii Europejskiej na terenie Polski liczy 1 163 km, co stanowi 33% długości granicy państwowej RP. Najdłuższy odcinek przypada na granicę z Ukrainą – 535 km (czyli 46% zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski), następnie z Białorusią – 418 km (36%) i Rosją (obwodem kaliningradzkim) – 210 km (18%).

W strefie przygranicznej przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej po stronie polskiej znajduje się 261 gmin. Obejmują one obszar ponad 42 tys. km² (około 13,5% powierzchni Polski), który zamieszkuje ponad 3,2 mln osób (8,4% ludności Polski). Spośród gmin omawianej strefy przygranicznej najwięcej znajduje się w województwie lubelskim – 73 (w tym miasta na prawach powiatu: Biała Podlaska i Chełm), następnie warmińsko-mazurskim – 68 (w tym Elbląg i Olsztyn), podkarpackim – 43 (w tym Przemyśl), podlaskim – 43, pomorskim – 29 (w tym Gdańsk, Gdynia, Sopot) i 5 w województwie mazowieckim.

Przy granicy z Rosją znajduje się 39,2% powierzchni strefy przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski, przy granicy z Białorusią – 34,8%, a z Ukrainą – 31,7%. Natomiast jeśli chodzi o ludność zamieszkałą na tym obszarze, to udziały wynoszą odpowiednio: 59,2%; 17,6% i 25,4%. Strefa przy granicy z Rosją ma wyjątkowy charakter ze względu na swój obszar, gdyż sięga znacznie dalej niż 30 czy 50 km od granicy.

GENERAL DESCRIPTION OF THE BORDER AREA

The length of the European Union's external border on Polish territory is 1 163 km, which constitutes 33% of the length of border of the Republic of Poland. The longest part is the border with Ukraine – 535 km (46% of the European Union's external border on the territory of Poland), followed by the border with Belarus – 418 km (36%) and the border with Russia (Kaliningrad Oblast) – 210 km (18%).

In the border area by the European Union's external border in Poland there are 261 gminas. They cover the area of 42 thous. sq km (about 13,5% of the area of the Polish territory), which is occupied by over 3.2 million people (8.4% of the population of Poland). Among gminas of the discussed border area the highest number is located in Lubelskie voivodship – 73 (of which cities with powiat status: Biała Podlaska and Chełm), then Warmińsko-Mazurskie – 68 (of which Elbląg and Olsztyn), Podkarpackie – 43 (of which Przemyśl), Podlaskie – 43, Pomorskie – 29 (of which Gdańsk, Gdynia, Sopot) and 5 in Mazowieckie voivodship.

39.2% of the area by the external border of the European Union on Polish territory is located by the border with Russia, 34.8% by the border with Belarus and 31.7% by the border with Ukraine. When it comes to population living in that area, the proportions are 59.2%, 17.6% and 25.4%, respectively. The area by the border with Russia has a unique character because it extends much further than 30 or 50 km from the border.

Mapa 1. Strefa przygraniczna przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski^a
Map 1. Border area by the European Union's external border on the territory of Poland^a

^a Na podstawie umów o zasadach małego ruchu granicznego zawartych między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a:
 - Gabinetem Ministrów Ukrainy, która weszła w życie 1 lipca 2009 r. (DzU z 2009 r. nr 103, poz. 858),
 - Rządem Republiki Białorusi, podpisanej 12 lutego 2010 r. (DzU z 2010 r. nr 122, poz. 823), umowa wymaga ratyfikacji przez stronę białoruską,
 - Rządem Federacji Rosyjskiej, która weszła w życie 27 lipca 2012 r. (DzU z 2012 r., poz. 814).

^a On the basis of agreements on rules on local border traffic between the Government of the Republic of Poland and:
 - the Cabinet of Ministers of Ukraine, which came into force on 1 July 2009 (Journal of Laws of 2009, No. 103, item 858),
 - the Government of the Republic of Belarus, signed in 12 February 2010 (Journal of Laws of 2010, No. 122, item 823), the agreement requires ratification by the Belarusian side,
 - the Government of the Russian Federation, which came into force on 27 July 2012 (Journal of Laws of 2012, item 814).

CHARAKTERYSTYKA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W STREFIE PRZYGRANICZNEJ

W końcu 2013 r. w gminach należących do strefy przygranicznej przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski w rejestrze REGON wpisanych było 322,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło 7,9% ogółu podmiotów w kraju. W porównaniu z 2012 r. w analizowanej strefie liczba podmiotów zwiększyła się o 2,4% (analogicznie jak w kraju).

W gminach strefy przygranicznej w 2013 r. na 1000 ludności przypadało 99,6 podmiotów, czyli poniżej średniej krajowej, która wyniosła 105,7 (w 2012 r. wskaźniki te wyniosły odpowiednio 97,0 i 103,2). Najwięcej podmiotów na 1000 ludności odnotowano w gminach strefy przy granicy z Rosją – 120,7, znacznie mniej przy granicy z Ukrainą – 69,1 i z Białorusią – 67,3 (w 2012 r. odpowiednio: 117,6; 67,5 i 65,7).

Znaczną większość podmiotów skupia sektor prywatny. W strefie przygranicznej w 2013 r. w sektorze prywatnym zarejestrowanych było ok. 311,2 tys. podmiotów i stanowiły one 96,5% ogółu podmiotów (w kraju 97,0%). W porównaniu z 2012 r. liczba podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym w gminach strefy przygranicznej była o 2,6% większa (w kraju – o 2,5% większa). W gminach omawianej strefy w sektorze publicznym było ponad 11,4 tys. podmiotów, tj. o 1,0% mniej niż w roku poprzednim, a w kraju o 0,6% mniej.

W ogólnej liczbie podmiotów największy udział miały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zarówno w gminach należących

DESCRIPTION OF THE ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE BORDER AREA

At the end of 2013, in the gminas belonging to the border area at the European Union's external border on the territory of Poland, 322.7 thous. entities of the national economy were registered in the REGON register, which constituted 7.9% of all entities in the country. In comparison with 2012 the number of entities in the analyzed region increased by 2.4% (similarly as in the country).

In 2013 in gminas of the border area, the number of entities per 1000 population amounted to 99.6, which is below the national average, which was 105.7 (in 2012 these rates amounted to 97.0 and 103.2 respectively). The highest number of entities per 1000 population was recorded in gminas of the border area with Russia – 120.7, considerably lower by the border with Ukraine – 69.1, and with Belarus – 67.3 (in 2012: 117.6, 67.5 and 65.7, respectively).

The significant majority of entities is concentrated in the private sector. In 2013 in the border area, around 311.2 thous. entities belonged to private sector, which amounted to 96.5% of the total number of entities (97.0% in the country). Compared with 2012, the number of economic entities in the private sector in border gminas was higher by 2.6% (in the country by 2.5% higher). In gminas of the analyzed region over 11.4 thous. entities belonged to public sector, i.e. by 1.0% less than in previous year, and in the country less by 0.6%.

In the total number of entities, natural persons conducting economic activity held the largest proportion, both in gminas of the border

cych do strefy przygranicznej – 71,0%, jak i w kraju – 72,8%. W porównaniu z 2012 r. w strefie przygranicznej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było o 1,9% więcej (w kraju – o 1,5 więcej). W gminach omawianej strefy na 1000 ludności przypadało 70,7 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, podczas gdy w kraju – 76,9 (w 2012 r. wskaźniki te wyniosły odpowiednio 69,3 i 75,7). Najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadało na 1000 ludności w gminach strefy przy granicy z Rosją – 83,6, znacznie mniej przy granicy z Ukrainą – 51,9 i z Białorusią – 51,1 (w 2012 r. odpowiednio: 82,0; 50,8 i 50,0).

W rejestrze REGON w końcu 2013 r., na terenach gmin należących do strefy przygranicznej, zarejestrowanych było 29,6 tys. spółek handlowych, co stanowiło 9,2% ogółu podmiotów gospodarki narodowej w tej strefie (w kraju analogiczny udział wyniósł 9,4%). Spółki handlowe na terenach gmin strefy stanowiły 7,7% ogółu zarejestrowanych w kraju, a w porównaniu z 2012 r. wystąpił wzrost liczby tych spółek o 7,7%, zaś w kraju – o 9,6%. W strefie przy granicy z Białorusią omawianych spółek było więcej niż przed rokiem o 8,2%, z Ukrainą o 7,9% więcej i Rosją o 7,6%. W strefie przygranicznej w 2013 r. na 10 tys. ludności przypadało 91,4 spółek handlowych, zaś w kraju – 99,4. (w 2012 r. odpowiednio 84,8 i 90,6). Najwięcej spółek handlowych w przeliczeniu na 10 tys. ludności w 2013 r. było zarejestrowanych przy granicy z Rosją – 131,1, znacznie mniej przy granicy z Białorusią – 35,3 i Ukrainą – 31,6 (w 2012 r. odpowiednio: 121,8; 32,4 i 29,2).

area – 71.0%, as well as in the country – 72.8%. Compared with 2012, the number of natural persons conducting economic activity in the border area was higher by 1.9%, (in the country higher by 1.5%). There were 70.7 natural persons conducting economic activity per 1000 population in the gminas of the area, compared to 76.9 in the country (in 2012 these rates were 69.3 and 75.7, respectively). The highest number of natural persons conducting economic activity per 1000 population occurred in the gminas of the border area with Russia – 83.6, considerably less by the border with Ukraine – 51.9 and Belarus – 51.1 (in 2012: 82.0; 50.8 and 50.0 respectively).

At the end of 2013 there were 29.6 thous. commercial companies of the gminas belonging to the border area register in the REGON register, which accounted for 9.2% of all entities of the national economy in the area (9.4% in the country). Commercial companies registered of the area constituted 7.7% of the total number of companies registered in the country. In comparison with 2012, the number of these companies increased by 7.7%, whereas in the country - by 9.6%. In the border area with Belarus the number of companies in question was higher by 8.2% compared to the previous year (as for Ukraine and Russia it was higher by 7.9% and 7.6%, respectively). In the border area the number of commercial companies per 10 thous. population amounted to 91.4 in 2013, while in the country to 99.4 (in 2012: 84.8 and 90.6, respectively). The highest number of commercial companies per 10 thous. population in 2013 was recorded by the border with Russia – 131.1, considerably less

W strukturze spółek handlowych w strefie przygranicznej – podobnie jak w kraju – największy udział miały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (84,1%), dużo mniejszy jawne (8,5%) i akcyjne (3,0%). Spółki partnerskie, komandytowe i komandytowo-akcyjne charakteryzowały się niewielkim udziałem (łącznie 4,4%). Wśród tej grupy spółek odnotowano dynamiczny przyrost – w porównaniu z 2012 r. najwięcej przybyło spółek komandytowo-akcyjnych (o 78,6%) oraz komandytowych (o 24,0%).

Wśród spółek handlowych ważną rolę odgrywają spółki z udziałem kapitału zagranicznego, których obecność może świadczyć o atrakcyjności inwestycyjnej danego regionu. W końcu 2013 r. w strefie przygranicznej spółki z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły 16,5% ogółu spółek handlowych, w kraju udział ten był wyższy i wyniósł 20,6%. W porównaniu z 2012 r. w gminach strefy przygranicznej spółek z kapitałem zagranicznym było więcej o 6,1%, a w kraju o 5,6%. Największy przyrost liczby spółek z udziałem kapitału zagranicznego miał miejsce w strefie przy granicy z Ukrainą – o 15,5% (przy czym w części tej strefy znajdującej się w województwie podkarpackim wyniósł 17,4%), następnie przy granicy z Białorusią – o 11,6%, (w części strefy należącej do województwa lubelskiego – o 17,0%), a przy granicy z Rosją – o 4,8%. W strefie przygranicznej na 10 tys. mieszkańców przypadało 15,1 spółek z udziałem kapitału zagranicznego, podczas gdy w kraju – 20,5 (w 2012 r. odpowiednio 14,2 i 19,4). Najwięcej spółek z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności zanotowano w strefie przy granicy z Rosją –

with Belarus – 35.3 and with Ukraine 31.6 (in 2012: 121.8, 32.4 and 29.2 respectively).

In the structure of commercial companies – similarly as in the country – limited liability companies accounted for the largest proportion (84.1%), followed by unlimited partnerships (8.5%) and joint-stock companies (3.0%). Professional partnerships, limited partnerships and joint-stock limited partnerships were characterized by a small proportion (4.4% in total). A rapid increase was observed in this group of companies – in comparison to 2012 the highest increase was recorded in joint-stock limited partnerships (by 78.6%), and limited partnerships (by 24.0%).

Among commercial companies, the companies with foreign capital participation, whose presence indicates investment attractiveness of a given region, play an important role. At the end of 2013, in the border area, companies with foreign capital participation constituted 16.5% of all commercial companies, in the country this proportion was higher and constituted 20.6%. Compared to 2012 the number of companies with foreign capital participation was higher by 6.1% in gminas of the border area and higher by 5.6% in the country. The largest increase in the number of companies with foreign capital participation was in the area by the border with Ukraine – by 15.5% (it amounted to 17.4% in the part of this area located in Podkarpackie voivodship), followed by the border with Belarus – by 11.6% (it amounted to 17.0% in the part of this area located in Lubelskie voivodship) and the border with Russia – by 4.8%. In the border area there were 15.1 companies with foreign capital participation per 10 thous. residents, whereas

21,5, a znacznie mniej przy granicy z Białorusią – 5,9 i z Ukrainą – 5,5 (w 2012 r. odpowiednio: 20,5; 5,2 i 4,8).

Według stanu w końcu 2013 r. w rejestrze REGON były zarejestrowane także spółki cywilne, których udział w strukturze podmiotów gospodarki narodowej w strefie przygranicznej stanowił 5,9%, fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne – 3,5% oraz spółdzielnie – 0,6% (w 2012 r. odpowiednio: 6,0%; 3,4% i 0,6%).

Analizując strukturę podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju prowadzonej działalności w gminach strefy przygranicznej można zauważyć, iż stosunkowo duży udział stanowiły podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 23,2% (w kraju odpowiednio – 26,4%), budownictwo – 10,7% (w kraju – 11,7%), przetwórstwo przemysłowe – 9,0% (analogicznie jak w kraju) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 8,9% (w kraju – 9,1%).

Podobnie wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w omawianej strefie najwięcej należało do sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 25,3% (w kraju – 28,3%), budownictwo – 12,8% (w kraju – 13,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 10,3% (w kraju – 10,1%), a także przetwórstwo przemysłowe – 9,7% (w kraju – 9,3%) oraz transport i gospodarka magazynowa – 7,9% (w kraju – 7,7%).

W porównaniu z 2012 r. struktura podmiotów gospodarki narodowej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w strefie przygranicznej według rodzaju prowadzonej działalności nie uległa istotnym zmianom.

the corresponding rate for the country amounted to 20.5 (in 2012: 14.2 and 19.4 respectively). Most companies with foreign capital participation per 10 thous. population were recorded near the border with Russia – 21.5, considerably less at the border with Belarus – 5.9 and at the border with Ukraine – 5.5 (in 2012: 20.5, 5.2 and 4.8 respectively).

As of the end of 2013, in the REGON register civil law partnerships were also registered, whose proportion in the structure of economic entities in the border area was 5.9%, foundations, associations and social organizations – 3.5%, and co-operatives – 0.6% (in 2012: 6.0%, 3.4% and 0.6% respectively).

Analyzing the structure of economic entities by the type of conducted activity in the border gminas, it can be observed that the largest proportion was held by the entities of the trade; repair of motor vehicles section – 23.2% (26.4 in the country), construction – 10.7% (11.7% in the country), manufacturing – 9.0% (the same as in the country) and professional, scientific and technical activities – 8.9% (9.1% in the country).

Similarly, among persons conducting economic activity in the gminas of the area, the vast majority of activities belonged to the section trade; repair of motor vehicles – 25.3% (28.3% in the country), construction – 12.8% (13.7% in the country), scientific and technical activities – 10.3% (10.1% in the country), manufacturing – 9.7% (9.3% in the country), and transportation and storage – 7.9% (7.7% in the country).

Compared with 2012 the structure of entities of national economy and natural persons conducting economic activity in the border

Biorąc pod uwagę wielkość podmiotów ze względu na liczbę pracujących zarówno w kraju, jak i w omawianej strefie, zdecydowanie przeważały podmioty o przewidywanej liczbie pracujących do 9. W strukturze podmiotów gospodarki narodowej w strefie przygranicznej ich udział w końcu 2013 r. stanowił 95,7%. Z kolei podmioty o liczbie pracujących 10-49 stanowiły 3,5% zarejestrowanych podmiotów, natomiast o liczbie pracujących 50 i więcej – 0,8%. W porównaniu z 2012 r. struktura ta nie uległa istotnym zmianom.

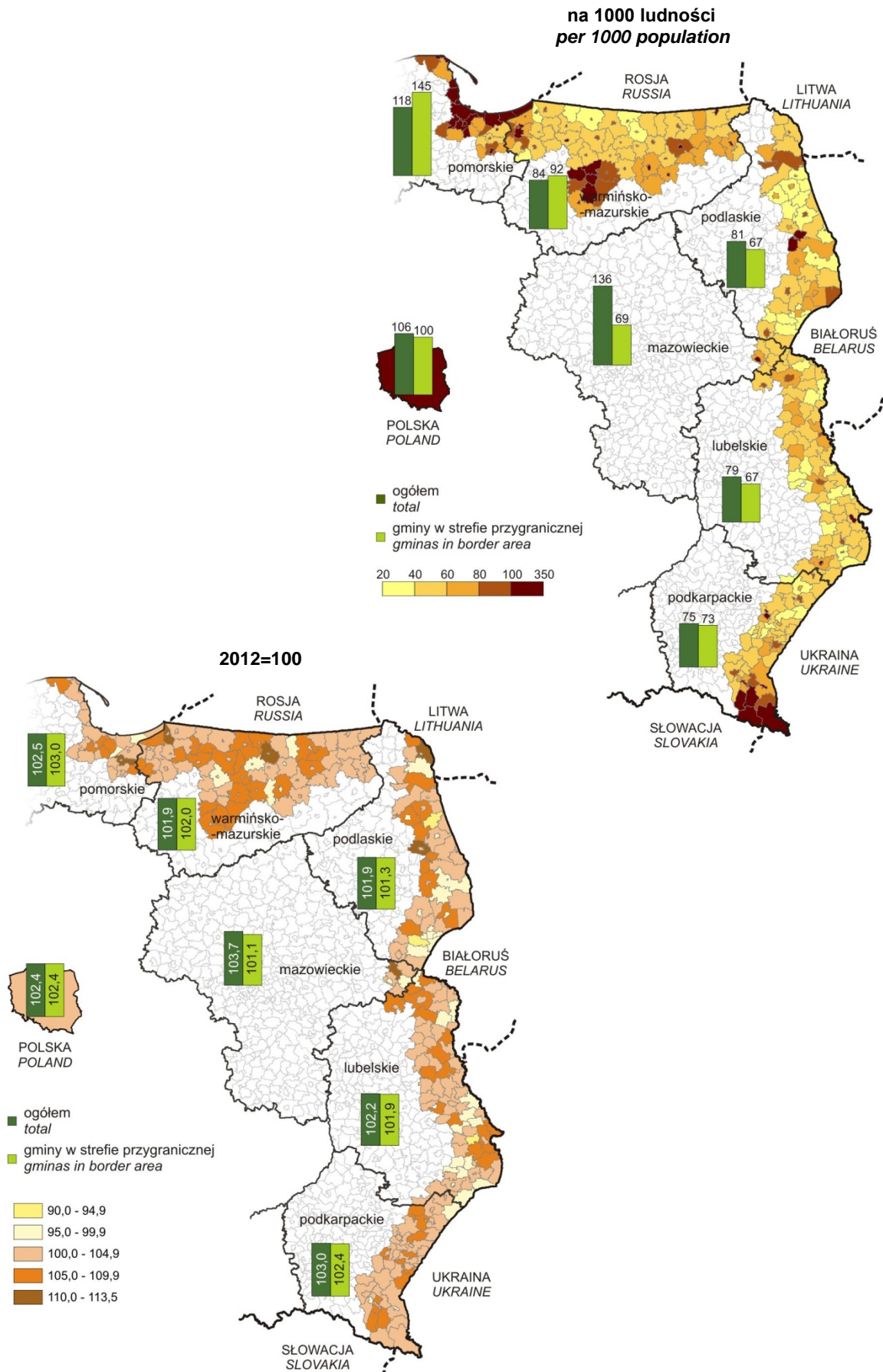
Dla strefy przygranicznej większość analizowanych wskaźników kształtowała się na mniej korzystnym poziomie niż dla kraju. Należy jednak zaznaczyć, że sytuacja w strefie przygranicznej była zróżnicowana przy poszczególnych odcinkach granicy. Wyraźnie wyróżnia się ze względu na zasięg terytorialny i charakter strefa przy granicy z Rosją, w skład której wchodzi duże miasta (Gdańsk, Gdynia, Sopot, Olsztyn), a wskaźnik określający liczbę podmiotów w odniesieniu do liczby ludności dla strefy przygranicznej w województwie pomorskim jest korzystniejszy niż dla kraju. Pozytywnym zjawiskiem występującym w całej strefie przygranicznej jest rozwój spółek prawa handlowego, w tym zwłaszcza spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Największą dynamikę w tym zakresie, podobnie jak przed rokiem, odnotowano w strefie przy granicy z Ukrainą. W porównaniu z rokiem poprzednim relatywnie istotny wzrost odnotowano również w województwie lubelskim przy granicy z Białorusią. Może to pozytywnie wpływać na rozwój społeczno-gospodarczy tych obszarów.

area by the type of conducted activity did not change significantly.

Taking into account the size of entities according to the number of employees, both in the country and in the analyzed area, certainly the predominant entities were the ones with the expected number of employees up to 9. In the structure of economic entities in the border area, their proportion amounted to 95.7% at the end of 2013. The entities employing 10 to 49 persons amounted to 3.5% of registered entities, whereas employing 50 or more – 0.8%. Compared to 2012, this structure did not change significantly.

Most of the analyzed indicators for the border area remained at a less favorable level for the country. It should be noted, though, that the situation at the border area was different in individual sections of the border. The area that clearly stood out due to its nature was the area by the border with Russia which includes large cities (Gdańsk, Gdynia, Sopot, Olsztyn), and the rate of the number of entities in relation to the number of population for the border area in Pomorskie voivodship is better than the one for the country. A positive phenomenon occurring in the whole border area is the development of commercial companies, of which companies with foreign capital participation in particular. The highest dynamics, as in the previous year, was observed in the area by the border with Ukraine. In comparison with the previous year, a relatively significant increase was also recorded in Lubelskie voivodship by the border with Belarus. This may positively influence the socio-economic development of these areas.

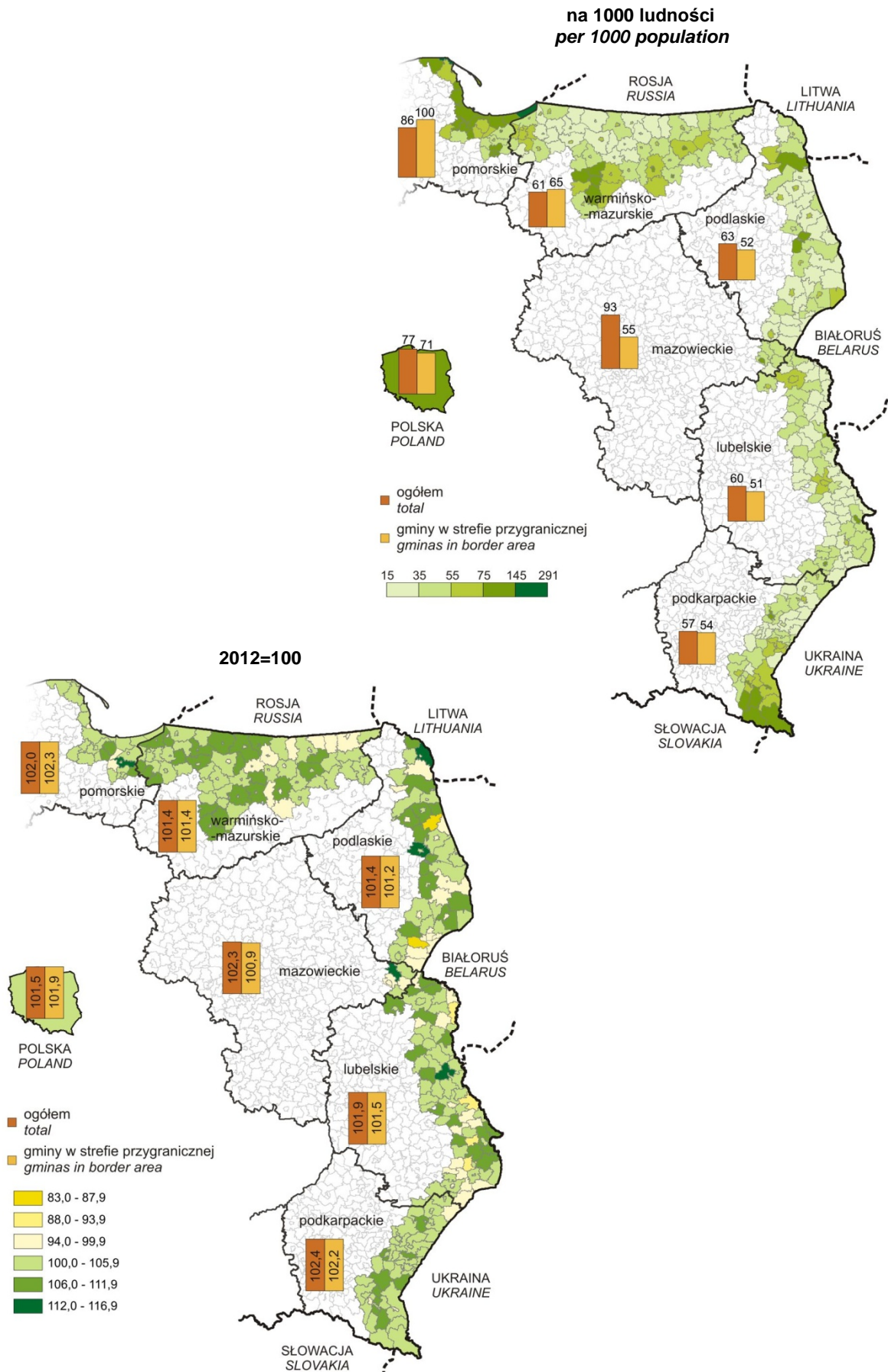
Mapa 2. Podmioty gospodarki narodowej w 2013 r.
Map 2. Entities of the national economy in 2013

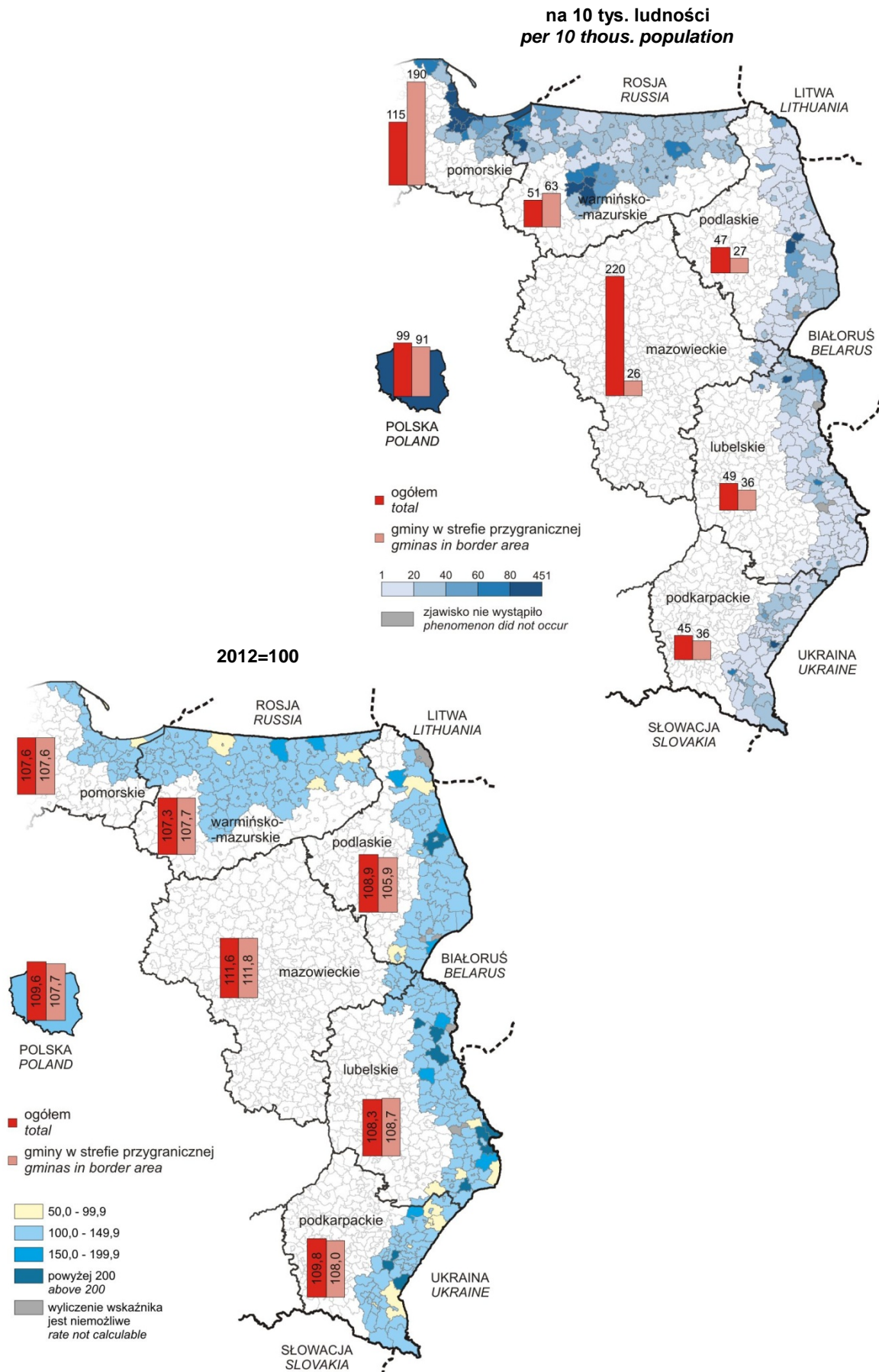
Mapa 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w 2013 r.

Map 3. Natural persons conducting economic activity in 2013

Mapa 4. Spółki handlowe w 2013 r.

Map 4. Commercial companies in 2013

Mapa 5. Spółki z udziałem kapitału zagranicznego w 2013 r.

Map 5. Commercial companies with foreign capital participation in 2013

na 10 tys. ludności
per 10 thous. population

